

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, GEGUŽĖS–MAY 2, 2019 • Vol. CX NR. 51

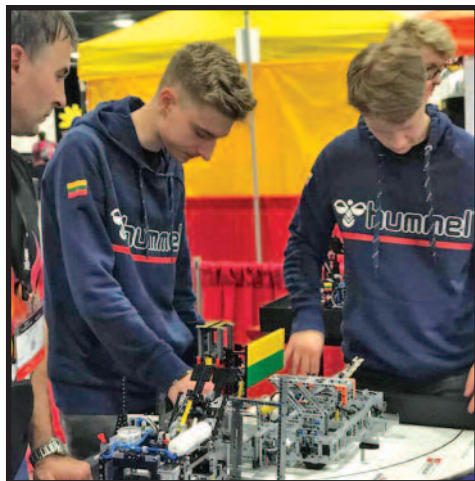
Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-01-2019

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 71 diena

Lietuviai moksleiviai – pasaulio čempionai

Roboto konstravimas – atsakinga varžybų dalis. „Phoenix” komandos nuotraukos

Kauno jėzuitų gimnazijos komanda – pasaulio čempionai (komandos treneris A. Juškauskas – centre laiko vėliavą).

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Lietuvos vardas vėl nuskambėjo pasaulyje. Šį kartą – Detroite vykusiam „First Lego League” (FLL) robotikos čempionate. Čia Kauno jėzuitų gimnazijos (KJG) moksleivių komanda „Phoenix”, laimėjo pirmąją vietą absoliučioje kategorijoje. Lietuviams šiame čempionate teko susirungti su šimtas aštuoniomis bendraamžių komandomis iš 50 pasaulio šalių – JAV, Kanados, Australijos, daugelio Europos valstybių ir net Pietų Afrikos Respublikos.

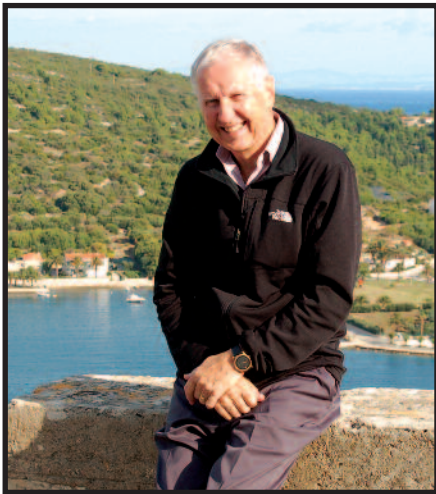
Į Detroitą kartu su treneriu – gimnazijos technologijų ir robotikos mokytoju Albertu Juškausku bei koordinatore Rugile Butkevičiūte atvyko šešių gimnazistų komanda: Jonas Krikščionaitis, Dominykas Navickas, Rokas Tarasevičius, Povilas Kirna, Ugnė Bitinaitytė ir Paulius Dovidaitis.

– 4 psl.

Miego kostiumas su elektromagnetinio lauko „pamušalu”

ŠIAME NUMERYJE:

R. Griškelis: varomoji jėga – veiklos troškulys – 3 psl.

JAV LB Švietimo tarybos konkursui pasibaigus – 6 psl.

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Vytautas Vasiliauskas – mokslinės fantastikos iliustruotojas

Vytautas Vasiliauskas (d.) su David Cleden.

Organizatorių nuotr.

Šiemet sukanka 50 m. nuo to momento, kai žmonija pasiekė Mėnulio paviršių. Amerikietis astronautas Neil Armstrong 1969 m. liepos 21 d. pirmasis žengė istorinius žingsnius Mėnulio paviršiumi. Tai nuostabus mokslinis pasiekimas, kuris tebestina daugelį. Keliauti į Mėnulį ar dar toliau ilgą laiką

buvo žmonių svajonė. Ta svajonė ir panašios svajonės pasireiškė ne tik griežtuose moksluose, bet ir literatūroje. Dar 1865 m. pasirodė prancūzų rašytojo Jules Verne knyga „Nuo Žemės į Mėnulį”. To rašytojo knygos davė pradžią atskiram literatūros žanrui – mokslinei fantastikai.

– 7 psl.

Kiekvienas, kuris veržiasi iš bandos, tampa visuomenės priešu – Francesco Petrarca

Ar išsaugoję pilietybę liktu lojalūs Lietuvai?

Besiruošiant balsuoti gegužės 12 d. referendume dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo, vienas labiausiai visuomenę neraminančių klausimų – kokios pasekmės būtų valstybės saugumui, jei būtų priimtas teigiamas referendumo nutarimas.

Pasak „Spinter Research“ atlikto tyrimo, klausimą „Ar pilietybę išlaikysieji išliktų lojalūs Lietuvai?“ kaip labiausiai dominantį nurodė net 43 procentai apklaustųjų. Vos keliais procentais mažiau – 39 procentai apklaustųjų domisi ir kitu su valstybės saugumu susijusiu klausimu – ar pilietybę išlaikę lietuviai išlaikytų ir pareigą tarnauti Lietuvos kariuomenėje.

Prisimenant vos prieš keletą metų įvykusią Rusijos agresiją Ukrainoje, toks klausimas atrodo mažų mažiausiai natūralus. Būtent abejonė dėl lojalumo tarptautinės grėsmės atveju buvo vienas svariausių argumentų, kodėl Estijos valstybė, 2013–2014 metais svarsčiusi dvigubos pilietybės klausimą, nusprendė jos neįteisinti.

Vis dėlto, svarbu pabrėžti, kad Lietuvos atveju nemažą dalį nerimo ir sumaišties kelia ne iki galo aiškiai suvoktas referendumo tikslas. Juo bus siekiama ne įteisinti dvigubą pilietybę, o suteikti teisę pilietybę jau turintiems tautiečiams ją išsaugoti. Ši teisė būtų suteikiama tik tiems lietuviams, kurie Lietuvos teritoriją paliko po 1990 m. kovo 11 dienos ir šiuo metu gyvena euroatlantinės integracijos kriterijus atitinkančiose – taigi Lietuvai draugiškose – šalyse bei siekia įgyti ir jų pilietybę.

Kitaip tariant, net ir referendume nubalsavus teigiamai, jokios kitos šalies, tame tarpe ir Rusijos, pilietis neįgautų teisės drauge įgyti Lietuvos pilietybę, o gyvenantys Lietuvos teritorijoje – įgyti dar kurios nors šalies pilietybę.

Pasak specialistų, svarbu pabrėžti ir tai, kad išsaugoję pilietybę išsaugotų ir pareigas savo valstybei. Tai neabejotinai liestų ir privalomąją pradinę karo tarnybą.

Šiuo metu Europos Sąjungoje pastebima dvigubos pilietybės įteisinimo tendencijos ir yra net 22 valstybės, kurios siauresne ar platesne apimtimi pripažįsta dvigubą pilietybę. Tarp jų – ir tokios nedidelės šalys kaip Belgija, Kipras, Čekija, Latvija, Liuksemburgas, Malta.

Daugiau informacijos apie referendumą – www.pilietybesvarbu.lt

Išsaugoję pilietybę išsaugos ir pareigas valsybei

Kokią įtaką teigiamas gegužės 12 d. vykšančio referendumo rezultatas turėtų Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo sistemai? Ar išsaugoję pilietybę asmenys gaus ir kokių nors privilegijų, kurių neturi tie, kurie gyvena Lietuvos teritorijoje? Ar išlaikys tas pačias pareigas valstybei? Tokie klausimai kyla balsavimo teisę turintiems Lietuvos piliečiams, kurie referendume turės priimti sprendimą ir pasakyti „taip“ arba „ne“ pilietybės išsaugojimo teisei.

Pasak specialistų, svarbiausia suprasti, kad tie Lietuvos piliečiai, kurie išsaugotų Lietuvos pilietybę drauge išsaugotų ir visas su ja susijusias pareigas, o ekonominiu požiūriu pilietybės išsaugojimo įteisinimas sukurtų sąlygas palaikyti glaudžius ekonominius ir socialinius ryšius su kitose šalyse gyvenančiais lietuviais bei kurti valstybei pridėtinę vertę.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atsižvelgdama į visuomenės narių klausimus, įvertino, kad pilietybės išsaugojimo įteisinimas esminės įta-

kos socialinės apsaugos ir darbo sistemai neturėtų. Taip yra todėl, kad socialinės apsaugos priemonės yra susietos ne su pilietybe, o su gyvenamąja vieta.

Bet kurios valstybės pilietis, mokėjęs socialinio draudimo įmokas atitinkamai draudimo rūšiai, įgyja teisę ir į valstybinio socialinio draudimo išmokas. Teisę gauti piniginę socialinę paramą, valstybės mokamas išmokas, skirtas vaikams išlaikyti, paramą būstui įsigyti turi visi, kurie gyvena Lietuvoje ir yra deklaravę čia savo gyvenamą vietą.

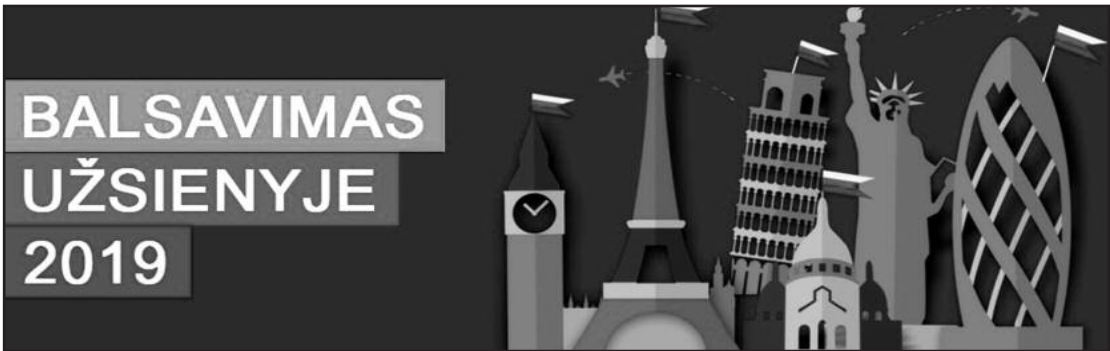
Pasak ministerijos, vienintelis numatomas nesklandumas – tai galimas kiek didesnis darbo krūvis nagrinėjant piliečių prašymus ar skundus.

Krašto apsaugos ministerija taip pat patvirtino, kad vieną pagrindinių pareigų valstybei – prievolę atlikti pradinę karo tarnybą, išlaikę pilietybę taip pat išlaikytų. Kas nutiktų, jei kitos valstybės pilietybę įgijęs Lietuvos pilietis būtų šaukiamas atlikti karo tarnybą ir kitoje valstybėje? Pasak ministerijos, tokiu atveju pirma turėtų būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos interesus ir karo prievolininkas privalomąją karo tarnybą turėtų atlikti Lietuvoje. Kitu atveju, pilietis, norintis atlikti karo tarnybą kitoje valstybėje, tam turėtų gauti Vyriausybės leidimą.

Daugiau informacijos apie referendumą – www.pilietybesvarbu.lt

LR Vyriausybės kanceliarijos inf.

Svarbi informacija rinkėjams

Balsuoti artėjančiuose rinkimuose ir referendumuose Lietuvos Respublikos piliečiai galės paštu arba atvykę į rinkiminę apygardą.

Jei planuojate balsuoti paštu, kviečiame užsiregistruoti <http://www.rinkejopuslapis.lt>, iki nurodytų datų:

- generaliniame konsulate Los Angeles iki gegužės 3 d.,
- generaliniame konsulate Čikagoje iki gegužės 4 d.,
- generaliniame konsulate New Yorke iki gegužės 6 d.,

ambasadoje Washingtone (įskaitant ir rinkėjus, gyvenančius Meksikoje) iki gegužės 8 d.

Kada bus galima balsuoti asmeniškai?

LR ambasadoje Washingtone Referendume dėl pilietybės išsaugojimo ir LR Prezidento rinkimų pirmojo turo metu:

2019 m. gegužės 9–10 d. nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p. ir nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p. val. (Washingtono laiku);
2019 m. gegužės 12 d. nuo 7 val. r. iki 1 val. p. p. (Washingtono laiku).

Rinkimuose į Europos Parlamentą ir galimo pakartotino balsavimo

Respublikos Prezidento rinkimuose atveju:

2019 m. gegužės 23–24 d. nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p. ir nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p. (Washingtono laiku);
2019 m. gegužės 26 d. nuo 7 val. r. iki 1 val. p. p. (Washingtono laiku).

Čikagoje balsuoti rinkimuose ir referendume galėsite atvykę į rinkimines apygardas LR generaliniame konsulate Čikagoje ir Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Referendume dėl pilietybės išsaugojimo ir LR Prezidento rinkimų pirmojo turo metu:

LR generaliniame konsulate Čikagoje, 455 N Cityfront Plaza Dr #800, Chicago, IL 60611, 2019 m. gegužės 9–10 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. (balsavimas iš anksto);

2019 m. gegužės 12 d. nuo 8 val. r. iki 12 val. p. p.

Pasaulio lietuvių centre Lemonte (14911 127th St, Lemont, IL 60439):

2019 m. gegužės 11 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. (balsavimas iš anksto);

2019 m. gegužės 12 d. nuo 8 val. r. iki 12 val. p. p.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Gyvenimo varomoji jėga – veiklos troškulys

Rimanto Griškelio gyvenimo odisėja

MARIJA BOHAREVIČIENĖ

1941 m. gimiau Kaune. Tėvas Petras buvo Seredžiaus mokyklos vedėjas, motina Ona –mokytoja. Karui vykstant tėvai suprato, kad likti Lietuvoje pavojinga. Tad 1944 m. susikrovė mantą į vežimą, pasikinkė Sartį ir pririšę vieną karvę prie vežimo, paliko namus. Tėvas, mama, aš – Rimantas, sesuo Liuda ir brolis Kęstutis – patraukėme link Vokietijos. Pasiekėme Hanau stovyklą, kur šeima gyveno iki 1949 m. Važiuojant iš Vokietijos tėvas sukėlė maždaug dviejų kubinių metrų skrynią, į kurią sudėjo viską, ką galėjo pasiimti: šeimos nuotraukas, dokumentus, „Leica“ foto aparatą ir rūbus. Detroite tėvai turėjo tolimą giminę – Nakas. 1949 m. gruodžio mėnesį laivu atvykome į New Yorką, – pasakoja **Rimantas Griškelis**.

R. Griškelis atsimena išpūdingą kelionę gruodžio mėnesį laivu. Vandenyno vaizdai, bangų siūbavimas vaikui atrodė nuotykių kelionė. Atvykę į Detroitą tėvai pradėjo dirbti. Tėvas gavo darbą mašinų gamykloje „General Motors“. Gyvenimas įėjo į normalias vėžes. Šeima įsijungė į lietuvių bendruomenės gyvenimą. Vaikai lankė mokyklą. Didelės įtakos Rimantui padarė pradinės mokyklos trys mokytojai. Jie skyrė jam dėmesio, rėmė, padėjo vykdyti įvairius projektus, – vedė už rankos. Jie suprato emigranto vaiko padėtį. Didelės dvasinės ir emocinės įtakos darė tėvai. Už kiekvieną atliktą darbą, gerą mokslo pažymį jis buvo pagirtas ir paskatintas. Būdamas penktame skyriuje patarnavo kunigui Mišiose katalikų bažnyčioje. Namuose Rimantas daug piešė, braižė, konstravo, vykdė įvairius smulkius projektus. Gimnazijoje vienas mokytojas pasiūlė sukurti projektą. Tai Rimantui davė impulsą studijuoti architektūrą. Baigęs mokyklą įstojo į University of Detroit. Veiklus, energingas ir kupinas entuziazmo jaunuolis 1966 m. baigė universitetą bakalauro laipsniu iš architektūros. Detroite jis daug laiko skyrė skautiškai veiklai. 1981 m. tapo Akademinio skautų sąjungos nariu. Nuo 1997 m. iki 2003 m. buvo Akademinio skautų sąjungos vadijos pirmininkas. Vėliau tapo Lietuvių skautų sąjungos (LSS) tarybos pirmininku. 1999 m. suorganizavo LSS jubiliejinę skautų stovyklą Big Bear Kalifornijoje.

R. Griškelis prisimena savo skautišką patirtį Lietuvoje: 1999 m. *Lietuvoje surengiau savaitės kelionę dviračiais. Išvažiavome iš Vilniaus link Utenos. Kerėjo ir gaivino Lietuvos kraštovaizdžiai. Žmonės buvo pakylėti, draugiški ir susikaupę. Skautų valdyboje išdirbau iki 2014 m. Už pasiaukojamą darbą 2014 m. buvau apdovanotas aukščiausiu LSS – Geležinio vilko ordinu.*

Baigęs universitetą R.Griškelis persikėlė į Čikagą. 1967 m. susituokė. *Dar Detroite susipažinau su Regina Macnoriūte – skaute, puikia, energinga, nepaprasto grožio panele. Juk jaunystėje labiausiai vertiname grožį, meilę, gaivumą,* – prisimena pašnekovas.

Čikagoje prasidėjo kūrybingi metai. Didelis miestas, daug lietuvių, stipri skautų organizacija – daug galimybių. Pradėjo dirbti įmonėje SOM. Čia pasiekė Associate partner laipsnį. 1982 m. nusprendė kurti savo įmonę, kurią vėliau perdavė jaunesniems dviem partneriams. 2009 m. Rimantas išėjo į pensiją, bet liko tos kompanijos konsultantu.

Daug energijos atiduota Pasaulio lietuvių centrui

Į Pasaulio lietuvių centro (PLC) narius įstojau prieš 33 m., – pasakoja R. Griškelis. – Mano įmonė perplanavo gyvenamųjų patalpų rytinį sparną. Suplanavome butus, pradėjome marketingą. Butai buvo išpirkti per vieną savaitgalį. PLC taryboje išbuva nuo 1994 m. iki 2004 m. Pastaruosius aštuonerius metus buvau pirmininkas. Suprojektavau LF salę. 1995 m. sukūriau „10 Year Master Plan“ – PLC plėtimo ir kūrimo planą dešimčiai metų. Tai – patalpų plėtimas, mašinų stovėjimo aikštelių formavimas ir t. t. Buvo numatyta ir sporto salė. Jos statybą prižiūrėjo tuometinis PLC pirmininkas Algis Rugienius. Noriu pa-

Colorado kalnuose.

Asmeninio albumo nuotraukos

R. Griškelis su žmona Regina Paryžiaus Operos rūmuose, 2017 m.

LSS Tarybos pirmininkas vs. fil. Gintas Taoras įteikė vs.fil. Rimantui Griškeiui LSS Geležinio Vilko ordiną, 2012 m.

minėti kitą aktyvų ir veiklų žmogų – Donatą Siliūną. Jis buvo labai aktyvus sporto klube. D. Siliūnas apsiėmė rinkti lėšas. Buvo reikalinga ne tik sporto salė, bet ir sporto aikštė. Architektūroje – kaip ir gyvenime – labai svarbu planuoti, numatyti ateitį. Prisimenu, kad Zenonas Petkus ir Valdas Adamkus buvo pirmieji PLC vadovai, jų pagrindinis uždavinys buvo – kad centras eitų lietuviybės keliu. Dešimtmečio planą pristačiau centro tarybai. Jis buvo priimtas. Daug numatytų projektų buvo įgyvendinta. Labai džiaugiuosi tuo, ką PLC pasiekė.

Veikla Lietuvių Fonde

Kitas svarbus R. Griškelio veiklos baras – Lietuvių Fondas (LF). Jis – finansų komiteto narys, buvęs pirmininkas.

Į LF – prisimena pašnekovas – įstojau 2006 m. ir buvau paskirtas finansų komiteto pirmininku. Pasisekė patobulinti finansų investicijų tvarką. Pakvietėme kelias investicijų firmas, išrinkome vieną – dabartinę „Morgan Stanley“, nes jos atstovas Paulius Majauskas turėjo labai gerų pasiūlymų. Juk reikėjo rūpintis kuo geriau investuoti narių suaukotą LF turtą. 2009–2011 m. buvau LF tarybos pirmininkas. Prisimenu vieną įdomiausių renginių, mano organizuotą – LF 50-mečio šventę. Dalyvavo labai daug žmonių. Atvažiavo lietuvių iš Kalifornijos, New Yorko, Atlantos, Kanados. Atvyko konsulai, ambasadorius. Tai buvo akinančiai gražus renginys. Dabar priklausau LF pelno skirstymo komitetui. Prašymų paremti įvairius darbus, renginius, skirti stipendijas ir projektus gauname nepaprastai daug, trigubai daugiau negu galime paremti. Finansų komitetas sprendžia, kiek galima skirti ir siūlo tarybai. LF ypač remia bendruomenės renginius ir švietimą.

Įkvėpimo teikia kelionės ir sportas

R. Griškelis su SOM partneriais 1974 m. išvyko į Iraną steigti tokios pat įmonės Teherane. Išvyko su žmona Regina ir ten gyveno nepilnus dvejus metus. Pasikeitus politinei situacijai Irane, įmonę uždarė. Grįžtant į Čikagą, Rimantas ir Regina aplankė keletą Azijos šalių. Kelionės užima svarbią vietą jų gyvenime. Šiomet jie planuoja kelionę į Islandiją, Norvegiją. Visada kelionių tikslas – aplankyti garsiausius muziejus, įdomiausius architektūros statinius. R. Griškelis nuoširdžiai pasidžiaugė, kad vedybų su Regina penkiasdešimtmetį atšventė Paryžiaus operos rūmuose.

Gyvenimas buvo kūrybingas, audringas, džiaugsmingas. Dabar jis nusistovėjęs, bet ir spalvingas, kaip uraganas, užliejantis mintis ir polėkius. Daug idėjų, didelių projektų, svajonių ir sumanymų įvykdyta, tačiau dar svajoju pakeliauti po pasaulį. Nesu pragmatiškas žmogus. Mano gyvenimas – kaip kaleidoskopo lapeliai. Gyvenime buvo ašarų, juoko, bet žiūrėdamas į priekį kaip architektas statau dar vieną plytą, nes vis ieškau, kaip ko nors išmokti ir ką nors naujo patirti.

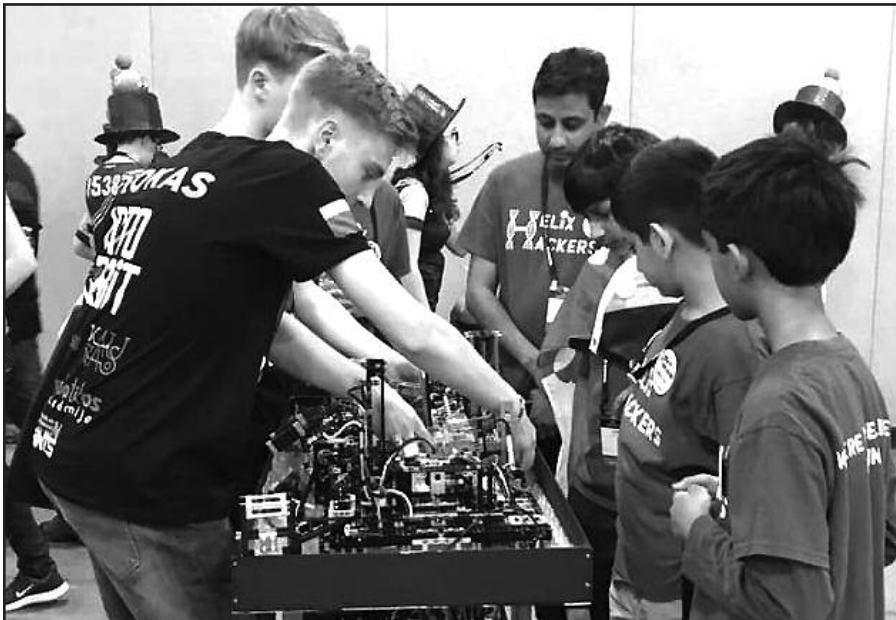
R. Griškelis priklauso JAV Architektų sąjungai (American Institute of Architects, IL). 1986–1994 m. buvo renkamas į direktorių tarybą. Pastaruosius dvejus metus buvo AIA direktorių tarybos pirmininkas, atstovavo Lemonto apylinkėi. Rimantas yra sukūręs daug žymių projektų, išsibarsčiusių po visą Čikagą.

Rimantui įkvėpimo teikia ir sportas. Būdamas keturiasdešimties jis nusprendė apvažiuoti JAV dviračiu. Pradėjo 1981 m. ir baigė 1992 m. Savo sumanymą vykdė atostogų metu, šešiais etapais. Važiavo nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno.

DETROIT, MI

TELKINIAI

Lietuviai moksleiviai – pasaulio čempionai

FLL čempionato Detroito akimirka (kairėje „Phoenix“ komandos vaikinai). „Phoenix“ komandos nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Sukūrė gydančių miego kostiumą

Šių metų čempionato tema – „Il-galaikis kosmoso pažinimas“. Komandos turėjo sugalvoti ir pristatyti pasirinktą šios temos sprendimą. Kauniečių pasirinkimas – netikėtas: siūlydami kosminio skrydžio strategiją, jie siūlė idėją, kaip galima būtų spręsti kosmonautų kaulų retėjimo problemą. Penkerius ir daugiau metų gyvendami kosmose, astronautai nukentėtų dėl patiriamo nuolatinio neigiamo poveikio ir dėl to atsirandančio pavojingo kaulų retėjimo. Gimnazistai pasiūlė miego kostiumą, kuris aplinkui vilkinčiojo kūną sukurtų pulsuojančią elektromagnetinį lauką. Toks metodas astronautų miego metu skatintų jo kaulų ląstelių atsinaujinimą.

Komandos nariai pasakojo apie tai, kad varžybos vyko keturias dienas, kurių kiekviena prasidėdavo 7 valandą ryto ir baigdavosi 5 val. po pietų. Kiekviena komanda išsikūrė ir dirbo paskirtoje 9 kvadratinėse metrų erdvėje.

Varžybos buvo sudarytos iš trijų dalių: vienoje reikėjo sukonstruoti robotus iš techninių lego dalių, prieš tai iš anksto tam pasiruošus. Nors komanda ir buvo neblogai pasirengusi šiai rungčiai, tačiau čempionato metu teko smarkiai sutelkti pastangas ir pademonstruoti konstravimo, programavimo įgūdžius, panaudojant pasirinktą strategiją ir taktiką. Antroje varžybų dalyje komandos turėjo sukurti projektą, kuris atspindėtų pasaulio aktualijas. Trečioje dalyje dalyviai turėjo pademonstruoti, kad jie supranta ir XXI amžiaus problemas ir vertybes.

Pergalės kaina – paaukotas laisvalaikis

„Phoenix“ nariai pasakojo, kad jų komanda gyvuoja jau ketverius metus. Ją sudaro KJG 9-10 klasių moksleiviai. Kiekvienas grupės narys turi skirtingas pareigas: vieni atsakingi už projektą ir jo pristatymą, kiti už roboto programavimą, konstravimą, apipavidalinimą t.t.

Lietuvoje KJG robotikos komandos sau lygių varžovų neturi jau penktus metus iš eilės: FLL čempionų titulas iškovotas 2015 m., 2016 m., 2017 m. bei 2018 m.

Pergalės Lietuvoje komandai atvėrė galimybę patirties semtis ir tarptautinėse varžybose. 2016 m. „Phoenix“ buvo išvykusi į Europos čempionatą Tenerifėje (Ispanija), kur pateko tarp 8 stipriausių kaip „Inovatyvi kylančių žvaigždžių komanda“. 2017 m. kauniečiai atstovavo Lietuvai Europos čempionate Orhuse (Danija) ir ten pateko

WASHINGTON, DC

Apdovanota lietuvaitė

Lietuvaitė Andrea Januta buvo viena iš keturių Reuters agentūros straipsnių serijos autorių, kuriems, per Baltųjų Rūmų Korespondentų Sąjungos (White House Correspondents Association – (WHCA) metinius pietus Washingtone š. m. balandžio 27 d. buvo įteiktas Edgar A. Poe Memorial apdovanojimas. Andrea su bendraautoriais Deborah Nelson, Joshua Schneyder ir Michael Pell buvo pagerbta už Reuters agentūros straipsnių seriją, kuria jie atskleidė ir išsamiai tyrinėjo apgailėtiną Amerikos karinėse bazėse privačių bendrovių tvarkomų karių šeimų gyvenviečių padėtį.

Tūkstančiui pietų dalyvių plojant, apdovanojimą įteikė ir bendraautorius pasveikino sąjungos prezidentas Olivier Knox. Visas iškilmės rodė CNN ir C-Span televizijos kanalai. Kartu su apdovanojimu įteikta ir piniginė dovana.

Tas apdovanojimas buvo įsteigtas pagerbti buvusį New Orleans dienraščio *Times-Picayune* korespondentą ir WHCA prezidentą Edgar A. Poe (1906–1998) – tuo pačiu vardu, kaip ir žinomas Amerikos rašytojas, kuris gyveno Baltimorėje. Jis skiriamas už ypatingą ir visuomenei svarbų tų metų žurnalistikos pasiekimą.

Reuters tyrimas buvo užstrigęs – žurnalistai Deborah, Joshua ir Michael ilgai negalėjo rasti, kas tuo klausimu norėtų ir galėtų su jais kalbėtis. Kada prie jų prisijungė Reu-

Laimėtojų komanda apsilankė „Draugo“ redakcijoje.

Jono Kuprio nuotr.

tarp dešimties stipriausių roboto dizaino ir programos rungtyse, o pernai pasaulinėse varžybose Detroito tapo prizininkais robotų inovacijos ir strategijos rungtyje. Šiais metais „Phoenix“ pasiekė aukščiausią čempionato pakopą.

Ar sunku buvo tapti pasaulio čempionais? Į šį klausimą visi turi vieną

atsakymą: teko labai daug dirbti, aukojant savaitgalius ir atostogas. Tačiau šis komandos darbas pasiteisino. Juo lab kad moksleivių treneris – patyręs ir jau Lietuvoje ne kartą įvertintas pedagogas. Albertas Juškauskas 2018 m. paskelbtas Metų mokytoju Kaune ir Inovatyviausiu menų ir technologijų mokytoju Lietuvoje.

WHCA prezidentas Olivier Knox sveikina Andrea Januta ir jos bendraautorius.

„Facebook“ nuotr.

ters pradėjusi dirbti „naujokė“ lietuvaitė, ji atrado ryšį ir tyrimas pajudėjo visu greičiu. Pirmasis Andrea ir jos kolegos straipsnis sukėlė audrą Washingtone.

Straipsnių serija buvo pavadinta „Pasalos namuose“ („Ambushed at Home“). Įteiktame diplome rašoma: „Reuters žurnalistai [karinėse bazėse] rado kareivių šeimų, kurios gyvena ‘laužynų skurde’ ir kuriomis niekas nesirūpino. Kruopščiai surinkta informacija ir sąžiningu raportavimu – dažnai sutikdami valdininkų pasipriešinimą ir nenorą kalbėtis – Reuters grupė išsamiai aprašė stačiai pavojingą šeimų gyvenimą, į kurį karinė vadovybė dažnai nekreipė dėmesio. < . . > Ir svarbiausia, dėka tų straipsnių, Kongresas, Pentagonas ir tų bazių viršininkai ėmėsi pastangų padėti gerinti.“

Andrea Janutaitė yra „Draugo“ bendradarbio ir rėmėjo Donato Janutos duktė ir žinomos lietuvių rašytojos Petronėlės Orintaitės anūkė. Ji *summa cum laude* baigė Yale universitetą matematikos ir ekonomi-

kos bakalauro laipsniu ir turi Columbia universiteto žurnalistikos magistro laipsnį. Baigus Yale, finansų analizavimo darbą dvejus metus ji dirbo Goldman Sachs bendrovėje ir po magistrantūros stažavosi *Miami Herald* dienraščio verslo žurnalistikos skyriuje. Dabar ji yra Reuters spaudos agentūros reporterė ir žurnalistikos tyrinėjimų skyriaus vyriausiojo redaktoriaus asistentė.

Baltųjų Rūmų korespondentų metiniuose pietuose pagrindinę kalbą spaudos laisvės tema šiais metais pasakė rašytojas, žurnalistas, istorikas ir biografas Ron Chernow. Jo parašyta Aleksandro Hamiltono biografija inspiravo labai sėkmingą miuziklą „Hamilton“ Broadway.

Prezidentas Donald Trump yra pirmas iš penkiolikos buvusių Amerikos prezidentų, kuris jau treči metai tuose jo vadinamų „liaudies priešų“ (t. y. spaudos atstovų) pagerbimo pietuose nedalyvauja. Tą vakarą jis lankėsi Wisconsin valstijoje.

„Draugo“ inf.

ARGENTINĄ

Buvo smagu šokti su „Inkaru” Argentinoje

Man buvo labai smagu Kovo 11-ąją švęsti su Lietuvių bendruomene Argentinoje, tad nutariau daugiau laiko praleisti su Argentinos lietuviais. Praėjusį mėnesį pradėjau šokti šokių grupėje „Inkaras”. Šokių grupė labai šiltai mane priėmė ir net surado akordeoną, kad aš galėčiau jiems pagroti. Tik pora šokėjų moka kalbėti lietuviškai, bet jiems visiems labai įdomu mokytis lietuviškų dainų. Tad kol būsiu Argentinoje, turėsiu progos ne tik groti lietuviškas dainas akordeonu, bet ir mokytis savo naujuosius draugus mano mėgstamiausių lietuviškų dainų! Labai smagiai praleidau šokių repeticijas su savo naujuoju šokių kolektyvu.

Balandžio 13 d. keliavome į Berisso miestą šokti Lietuvių namuose. Salė buvo labai gražiai papuošta geltonai-žaliai-raudonai. Prieš koncertą pakalbėjo jauna moteris ir papasakojo visiems apie „Misiją-Sibiras” Žmonėms buvo labai įdomu! Pirmiausia koncertavo Argentinos lietuvių choras, kuris labai gražiai pagiedojo ir lietuviškai, ir ispaniškai. Po to šoko tautinių šokių grupė „Mindaugas”, mano grupė „Inkaras” ir grupė „Nemunas”.

Buvo labai smagu vėl šokti lietuviškus tautinius šokius ir matyti, kad visur yra lietuvių. Man tai buvo nuostabus vakaras ir net turėjau progos pabendrauti su Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos nariais bei pasikalbėti apie jų veiklą ir kuo ji skiriasi nuo JAV lietuvių jaunimo sąjungos veiklos.

Aš Argentinoje esu dar tik keli mėnesiai. Tikiuosi su savo šokių grupe susitikti kitoje šokių šventėje!

Jaunieji „Inkaro” šokėjai draugiškai priėmė naująją Mają (viršuje, ketvirta iš k.) M. Chiapetta albumo nuotraukos

Maja Chiapetta Lietuviški šokiai – mūsų smagus laisvalaikio dalis.

Mums patinka šokti „Inkare”!

Pasirodymas Berisso lietuvių namuose!

Rekolekcijos moterims

Š. m. gegužės 18–19 d. Dievo Žodžio ratelis vėl ruošia rekolekcijas moterims. Jos vyks Dominican Sisters Retreat Center, Justice, IL. Tema – „Aš su Dievu”/„God and Me”.

Kiekvienas krikščionis turi gyventi savo gyvenimą taip, kaip jis tikrai tiki. Vieni tiki saviimi, kiti tiki žmogiška pagalba, bet kartu prašo ir Dievo pagalbos, kai sunku išspręsti vieną ar kitą reikalą, o tretį tikrai tiki, kad Dievas yra paskyręs jiems kelią ir aprūpina viskuo, kas reikalinga, kad galėtume atlikti Jo valią. Dievo Žodis parodo, koks Dievas tikrai yra bei koks Jo charakteris. Jis taip pat apsprendžia, kaip mums elgtis, ypač kai Dievas nori, kad mes Jo duotą sąmoningumą naudotume ne pagal savo

kūniškos prigimties polinkius. Tas sąmoningumas yra aprašytas Jo Žodyje. Nesvarbu, kas vyksta pasaulyje, darbe ar šeimoje, tau ir man Dievas yra viską paruošęs, kad atliktume Jo pašaukimus. Kaip mes suprantame ir atpažįstame savo mylimos šeimos narių norus? Tikrai su jais nuo mažens kasdien susitikdami ir bendraudami, o gyvenimo keliams išsiskyrus, bendraujame rašydami laiškus! Todėl norint suprasti, ko Dievas nori iš mūsų, kas Jam patinka ar nepatinka, taip pat reikia eiti kasdieniu keliu kartu su Juo bei skaityti ir apgalvoti Jo knygą – Bibliją. Kuomet pasitikime Jo Žodžiu, tuomet Dievas mus saugo, ramina, ragina nebijoti bei leidžia jausti Jo meilę. Dievo vedimas kiekvienam parodo, kaip vykdyti Jo valią, tam suteikdamas reikalingų sugebėjimų bei tinkamų gyvenimo situacijų. Kuomet mes prašome Dievo vedimo, Jis pats mums suteikia tinkamų troškimų bei teisingų min-

čių, todėl turime nuolat mokytis pasitikėti Dievu bei Jo Žodžio mokymu. Šiais metais rekolekcijų temos bus pristatytos lietuviškai ir angliškai, o diskusijose dalyvausime kartu. Vienas iš Dievo Žodžio ratelio tikslų – suvienyti visas lietuves moteris, kur jos bebūtų gimusios. Todėl nėra svarbu, koks jūsų amžius, kada atvykote ar kokią bažnyčią lankote, svarbu, kad mylite Dievą ir Lietuvą. Kviečiame visas moteris atvykti ir dalyvauti renginyje. Kaina: \$100 su nakvyne (3 valgiai, užkandžiai); \$50 be nakvynės, nuo 10 val. r. iki 11 val. v. (2 valgiai, užkandžiai); \$30 – pusė dienos. Dėl registracijos ir smulkesnės informacijos skambinkite arba rašykite žinutes Gilei Liubinskaitei tel. 773-719-4887 iki gegužės 12 d.

Apie ką mums kalba mažųjų kūryba...

Moksleivių rašinių ir piešinių konkursui pasibaigus

3-4 KLASĖ Tema: višta su viščiukais arba Mikučio katytė

1. vieta: Klaudija Gruzauskas
(Rasos lituanistinė m-kl, IL)

2. vieta: Emilia Sato
(Milvokio lituanistinė m-kl "Nauja karta", WI)

2. vieta: Klara Taraškaitė
(Šv. Kazimiero lituanistinė m-kl Cleveland, OH)

3. vieta: Ula Luise Olson
(Lietuvių m-kl Vašingtone, VA)

3. vieta: Daniela Salgado
(lituanistinė m-kl "Lietuvėlė", NJ)

5-6 KLASĖ Karvė ir kovarnis arba vieversys

1. vieta: Ula Gedgaudas
(Maironio lituanistinė m-kl, Lemont, IL)

2. vieta: Silvia Clemens
(lituanistinė m-kl "Lietuvėlė", NJ)

3. vieta: Saulė Lankelytė
(Kolorado lituanistinė m-kl, CO)

2. vieta: Lukas Keras
(Niujorko Maironio lituanistinė m-kl, NY)

3. vieta: Viktorija Korsakas
(A. Kazickienės lituanistinė m-kl, NY)

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Švietimo taryba surengė rašinių ir piešinių konkursą. Rašinių konkurse dalyvavo ir geriausių mokinių darbus atsiuntė 17 lituanistinių mokyklų. Visi dalyviai buvo suskirstyti į keturias amžiaus grupes, penktoje grupėje buvo rašinėliai parašyti anglų kalba.

Keletą savaičių komisija, kurią sudarė ČLM direktorė Vida Rupšienė, pavaduotoja Vilma Poliuvienė, mokytojos Jolanta Žurumskienė, Sandra Žalnierūnaitė ir Simona Norgėlaitė, skaitė, tarėsi, rinko geriausius rašinius, skyrė ir paskatinamąsias premijas.

Lietuvai. Mokiniai puikiai supranta, kad be lietuvių kalbos, kultūros, istorijos nebūtų Lietuvos. Ir kad net gyvenant toli nuo jos galima labai daug žinoti apie Lietuvą, garsinti ją, pasakoti, pristatyti amerikiečių mokyklose, renginiuose, vaikščioti gatvėse pasipuošus lietuviška atributika. Lai visi mato ir žino – mes esame pasaulio lietuviai!

JAV LB Švietimo tarybos organizuotas piešinių konkursas buvo skirtas paminėti Juozo Tumo-Vaižganto metams. Piešinių konkurso temos buvo parinktos pagal Vaižganto kūrybą: „Mikutis gamtininkas“ bei „Dėdės ir dėdienės“.

Piešimo konkurse dalyvavo 27 JAV lituanistinės mokyklos. Piešinius vertino: dailininkas, knygų iliustratorius Rolandas Dabukas, dailės mokytoja, keramikė Lina Giusti ir dizainerė, dailės mokytoja Rita Clemens.

Konkursų laimėtojai bus apdovanoti padėkos raštais, piniginėmis premijomis, kurių mecenatas – Lietuvių Fondas. Sveikiname visus dalyvius, nugalėtojus ir pradėdami supažindinti su konkurso laimėjusiais darbais.

Vilma Poliuvienė,
Čikagos lituanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja

2-3 klasės

Temos: „Miško pasaka“ ir „Kodėl man brangi lietuvių kalba?“

I vieta – Anika Urbonas
3B klasė Maironio lituanistinė m-kl, IL

Kodėl man brangi lietuvių kalba?

Man brangi lietuvių kalba, nes tai mano senelių ir prosenelių kalba. Man patinka, kad mūsų kalba labai turtinga ir graži. Mano visa šeima kalba lietuviškai ir aš noriu tęsti tą tradiciją.

Kiekvienais metais aš skrendu į Lietuvą, kad galėčiau praleisti ten vasarą. Lietuva labai graži šalis. Ten smagu būti.

Kai nuvažiuoju pas senelius į kaimą, aš galiu su jais susikalbėti lietuviškai. Ten bėgiu po kaimą ir žaidžiu baseine. Visada smagu eiti į daržą su močiu, skinti braškes ir žirnius. Kai einame į žaidimo aikštelę, žaidžiame iki vėlumos. Kai tėtis pakviečia ledų

valgyti, einame jų pirkti į parduotuvę. Kai nuvažiuojame pas pusseseres, nenorime iš ten išvažiuoti.

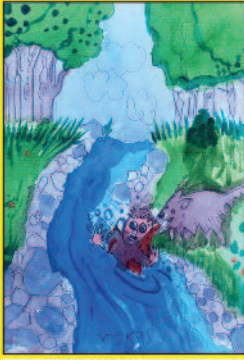
Man labai smagu Lietuvoje. Jeigu nebūtų Lietuvos, nebūtų manęs, nemokėčiau lietuvių kalbos.

II vieta – Sofia Stašaitytė
3A klasė Čikagos lituanistinė m-kl, IL

Miško pasaka

Kas vyksta miške?

1-2 KLASĖ Tema: Mikučio šunelis arba katytė

1. vieta: Rokas Staggs
(Dalaso lituanistinė m-kl "Baltija", TX)

2. vieta: Rusnė Sakavickas
(lituanistinė m-kl "Lietuvėlė", NJ)

3. vieta: Maya Malinauskas
(M. Mažvydo lituanistinė m-kl, MN)

3. vieta: Evija Thorsen
(Atlantos Lietuvių m-kl "Saulė", GA)

Miškas yra žvėrelių, vabaliukų, augalų ir medžių namai.

Labiausiai man patinka būti miške vasarą ir pavasarį. Pavasarį miške viskas prabunda. Pasirodo medžių lapeliai, išdygsta pirmosios gėlės, pradeda čiulbėti paukšteliai. Vasarą miške viskas žalia, kvepia

DARŽELIS Tema: Voras arba drugelis

1. vieta: Jokūbas Vidrevičius
(Dr. V. Kudirkos lituanistinė m-kl, NJ)

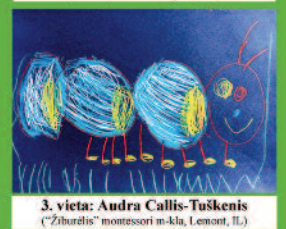
2. vieta: Victoria Zenkevičius
(Žiburėlis mokykla, Lemont, IL)

2. vieta: Oliver Nativi
(Lietuvių m-kl Vašingtone, VA)

3. vieta: Daniela Ceponytė
(Rasos lituanistinė m-kl, IL)

3. vieta: Andra Callis-Tušenis
(Žiburėlis mokykla, Lemont, IL)

Ačiū mokytojams, kurie labai rimtai ir atsakingai aiškino mokiniams temas, patarė į ką svarbu atkreipti dėmesį. Ačiū mokiniams, kurie kasmet dalyvauja konkursuose, nuoširdžiai ir atvirai išdėsto savo mintis apie kalbą, lietuvių, Lietuvos gamtą, istoriją. Visų rašiniuose pasireiškia grožėjimasis, meilė, ilgesys tam mažam Žemės kampeliui

gėlės.

Būti miške gera ir smagu. Man patinka stebėti, kas vyksta miške: ką veikia stirnos, voverės, skruzdės ir paukščiai.

Žmonės kartais pamiršta, kokia svarbi yra gamta. Jie ateina pasidžiaugti į mišką ir pamiršta susirinkti šiukšles, kerta miškus.

Mažo stiklo gabalėlis gali sukelti gaisrą. Mes turime žinoti, jog esame gamtos svečiai, todėl turime saugoti ir mylėti ją. Jeigu saugosim ją, gamtoje bus gražu kaip pasakoje, kur visi laimingai ir draugiškai gyvena.

III vieta – Antonia Vencutė
2 klasė Šv. Kazimiero lituanistinė m-kla, CA

Kodėl man brangi lietuvių kalba?

Lietuvių kalba man yra brangi. Aš myliu lietuvių kalbą. Labai mėgstu keliauti į Lietuvą ir ten bendrauti su žmonėmis. Man ši kalba brangi dėl to, kad primena iš kur aš esu kilusi, iš kur yra kilę tėveliai.

Man patinka lankyti lietuvišką mokyklą, nes ten turiu daug draugų ir išmokstu daug dalykų.

Aš noriu gerai kalbėti lietuviškai ir kad Lietuva visados gyvuotų.

4–6 klasės
Temos: „Lietuvos vietovardžių kilmė – mūsų istorija ir garbė“ ir „Ką mums kalba miškai ir pievos“

I vieta – Elžbieta Kungytė
6 klasė Maironio lituanistinė m-kla, NY

Ką mums kalba miškai ir pievos

Lietuva – šalis pilna miškų, pievų ir girių. Bet ar kada nors pagalvojote, jei jie prabiltų, ką jie mums papasakotų?

Mes, miškai, gyvavome daugiau negu tūkstantį metų. Mes gyvavome per pagonių laikus, kai ramybė ošė medžiuose. Kai miškai buvo pagonių garbinami. Tai buvo laikai, kai šventa ugnis degė ir spragsėjo. Kanklės grojo savo švelnią melodiją, o senieji Kriviai pasakojo vaikams pasakas apie vilkus ir taurus. Tai buvo laikai, kai galėjai pajusti Medeinos dvasią šukuojant medžių lapus, girdėti paukščių čiulbesį, tokį švelnų, kaip vaiko juoką.

Bet laikas bėgo. Lietuviai kariavo. Atėjo kryžiuočiai. Jie plėšė, drąskė, degino namus ir kaimus. Bet lietuviai ne iš kelmo spirti. Griebė ką turėjo ir bėgo į miškus ir pievas kovoti. Mes girdėjome, kaip jų kardai žvangėjo, kaip jų šauksmai amžiams buvo nutildyti. Lietuviai ėjo į karą negalvodami apie ateitį ir mirė skanduodami Lietuvos vardą.

Ką jūs darytumėte, jei viskas, ką tu myli, ką vertini, būtų išplėsta iš tavęs? Jei tavo kultūra, kalba būtų uždrausta? Bet lietuviai niekam neatidavė to, kas jiems brangiausia. Knygnešiai nešė, slėpė lietuvišką literatūrą mūsų miškuose. Mes prisimename jų žingsnius, lengvus kaip pūkas, bėgančius per mišką. Kartais jie slėpdavo knygas ar laikraščius mūsų kamienuose, tikėdamiesi, kad ten jų niekas nerastų. Lėkdami, kaip vėjas, knygnešiai dalino knygas. Širdys ilgėjosi lietuviškos kalbos ir jie buvo pasiruošę neiešti jai išnykti.

Jai pažvelgtumėte į mano kamieną, pamatytumėte, kad jis nėra tobulas. Žievė jau nusilupusi ir kelios kulkos

joje įstrigusios. Jos nuo tų laikų, kai partizanai miškuose slapstėsi. Drąsūs lietuviai išeidavo į miškus kovoti už Lietuvą. Galėjai girdėti sudžiūvusią žolę, traškant po kojomis ar greitą kvėpavimą, bėgant per mišką. Taip jie dešimt metų gynė Lietuvą ir savo galvas už ją padėjo. Deja... Penkiasdešimt metų miškai nematė laisvų žmonių.

Dabar ir vėl žaliuojame laisvoje Lietuvoje. Mūsų šaknys įaugusios į laisvą lietuvišką žemę, o mūsų lapuose ošia laisvas lietuviškas vėjas. Mes augame tokioje Lietuvoje, kur visi yra laisvi. Ir tik mes, Lietuvos miškai ir pievos, prisimename, kiek vargo lietuviai turėjo patirti, kol tikrai tapo laisvi.

II vieta – Silvia Clemens
5 klasė lituanistinė m-kla „Lietuvėlė“, NJ

Lietuvos vietovardžių kilmė – mūsų istorija ir garbė

Lietuva labai sena valstybė. Lietuvos istorija yra apipinta legendomis ir mitais. Lietuvoje yra daug pilių, piliakalnių, ežerų ir žmonių, garsinančių Lietuvą.

Didysis kunigaikštis Gediminas. Jis įkūrė Vilnių. Didysis kunigakštis Gediminas susapnavo staugiantį geležinį vilką. Jis nuėjo pas žynį Lizdeiką ir paklausė, ką jo sapnas reiškia. Lizdeika atsakė, kad Gediminas turi pastatyti miestą. Tas miestas bus garsus ir visi apie jį žinos. Taip Gediminas įkūrė miestą Vilnių. Viduryje miesto supylė piliakalnį ir ant jo pastatė Gedimino pilį. Vilnius tapo garsus visoje Europoje. Gediminas nusprendė, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė. Ir Vilnius garsus iki šiol. Mieste tikrai yra ką pamatyti. Iš televizijos bokšto galima plačiai apžvelgti visas jo apylinkes.

Jau daugelį metų klesti Vilnius. Jis išliko garsus, kaip geležinio vilko staugimas. Lietuva yra mažytė, bet labai sena ir stipri šalis Europos centre.

III vieta – Sigita Jurgutis
4 klasė „Žiburio“ lituanistinė m-kla, MI

Lietuvos vietovardžių kilmė – mūsų istorija ir garbė

Seniai, labai seniai Palangos miestelyje gyveno mergaitė, vardu Birutė. Ji buvo graži ir protinga žvejo duktė. Ji turėjo stakles ir ausdavo audeklus, padėdavo mamai. Birutė turėjo svarbų darbą. Su kitomis mergaitėmis ji dieną ir naktį turėjo ant kalno kūrenti ugnį ir saugoti, kad ji niekada neužgestų. Ji buvo vaidilutė. Ji nešiojo ilgus, baltus marškinėlius surištus juosta. Ant galvos turėjo rūtų vainikėlį ir gintaro karolių ant kaklo. Vieną kartą mama paprašė, kad ji nuneštų pietus savo broliams žvejams. Broliai atplaukė, pavalgė, padėkojo sesutei ir vėl išplaukė žvejoti. Birutė ėjo per mišką namo. Staiga ji kažką išgirdo ir pasirodė raitelių būrys. Ant gražaus žirgo buvo jaunas vyras. Jis paklausė Birutės, kaip nujoti pas vyriausią žynį. Birutė nurodė kelią ir nuėjo namo. Vėliau ji sužinojo, kad tai buvo Gedimino sūnus Kunigaikštis Kęstutis, kuris jojo pas žynį įsikurti dėl žygio prieš kryžiuočius. Kęstutis įsimylėjo Birutę ir paprašė jos tėvo, kad leistų ją vesti. Buvo puikios vestuvės. Kai Kęstutis mirė, Birutė grįžo į Palangą ir toliau tarnavo dievams. Jos garbei buvo supiltas Birutės kalnas.

Vyresniųjų klasių mokinių rašiniai – kitame „Draugo“ numeryje.

Vytautas Vasiliauskas

– mokslinės fantastikos iliustruotojas

Šiuo metu Paryžiuje gyvenantis jaunasis iliustratorius priima garbingą apdovanojimą.

Atkelta iš 1 psl.

Mokslinė fantastika apima daugelį meno sričių: literatūrą, dailę, kiną. Mokslinės fantastikos žanre reiškėsi ir tebesireiškia įvairių tautybių menininkai, jų tarpe – ir lietuviai. Pavyzdžiui, lietuvis rašytojas Algis Budrys (1931–2008) buvo atsidavęs šiam žanrui. Jis parašė septynis mokslinės fantastikos romanus, šimtą mokslinės fantastikos novelių.

Mokslinės fantastikos iliustravimo mene reiškiasi jaunas lietuvis menininkas Vytautas Vasiliauskas. Šių metų balandžio 5 d. Californijoje, Hollywoode, vyko 35-oji metinė „L. Ron Hubbard Achievement Awards“ premijų įteikimo šventė. Šioje šventėje Vytautui Vasiliauskui buvo įteikta premija už mokslinės fantastikos novelės „Dark Equations of the Heart“ iliustraciją. Novelės autorius – anglų rašytojas David Cleden.

Vytautas Vasiliauskas. Dark Equations of the Heart.

Šventės pavadinimas „L. Ron Hubbard Achievement Awards“ įamžina ypač produktyvus amerikiečio mokslinės fantastikos žanro rašytojo L. Ron Hubbard (1911–1986) vardą. Šis rašytojas 1983 m. paskelbė „The Writers of the Future“ (Ateities rašytojų) konkursą, kurio tikslas yra skatinti pradedančius mokslinės fantastikos srities rašytojus. 1988 m. buvo įkurtas „Illustrators of the Future“ (Ateities iliustruotojų) konkursas, kuris skatina pradedančius mokslinės fantastikos srities menininkus.

Šių metų L. Ron Hubbard mokslinės fantastikos rašytojų ir iliustruotojų premijų įteikimo iškilmėse buvo pagerbti dvylika rašytojų ir dvylika jų veikalus iliustravusių menininkų. Vasiliauskas kartu su kitais menininkais tapo konkurso „Illustrators of the Future“ (Ateities iliustruotojai) laureatu. Iškilmės vyko puošnioje Taglyan salėje Hollywoode. Į premijų įteikimo iškilmes atvyko keturi šimtai mokslinės fantastikos gerbėjų. Laureatų premijuoti veikalai ir su jais susijusios premijuotos iliustracijos išspausdinti knygoje „L. Ron Hubbard Presents Writers of the Future Volume 35“. Tai 35-oji L. Ron Hubbard premijuotų mokslinės fantastikos veikalų antologija.

Vytautas Vasiliauskas 1990 m.

gimė Kaune. Nuo pat vaikystės domėjosi piešimu, kūrė įvairias korteles, žaidimus ir komiksus. Savo domėjimąsi menu Vasiliauskas vystė Anglijoje, kur baigė dailės ir iliustracijos mokslus. Šiuo metu gyvena Paryžiuje. Vasiliauską domina japoniškas ir amerikietiškas iliustravimo menas.

Kasmet vykstančių L. Ron Hubbard konkursų dėka ligi šiol buvo premijuoti 416 mokslinės fantastikos rašytojai ir 346 mokslinės fantastikos iliustruotojai. Premijuoti rašytojai toliau puoselėja savo meną ir kartu sudėjus parašė daugiau negu tūkstantį mokslinės fantastikos romanų ir daugiau kaip keturis tūkstančių novelių. Daugelis jų pateko į populiariausių knygų sąrašus. O premijuotų iliustruotojų darbai sudaro daugiau kaip šešis tūkstančius iliustracijų, 360 komiksų knygų ir 624 knygas ir albumus. Džiugu tarp šių metų laureatų matyti ir lietuvio menininko Vytauto Vasiliausko vardą.

Visą premijų įteikimo ceremoniją galima stebėti internete, svetainėje www.writersofthefuture.com. (Vytauto Vasiliausko kalba – 1:40 – 1:42 laiku.)

Parengė **Rimas Černius** pagal Carmen Bartolo, Galaxy Press inf.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

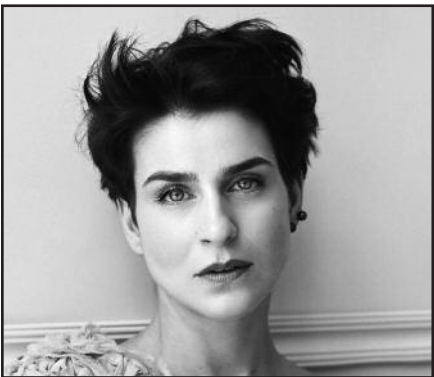
A. Grigorian – geriausia pasaulio operos solistė

Vilnius/Londonas (ELTA) – Iškilmingoje tarptautinių Operos apdovanojimų gala ceremonijoje Londone, Sadler’s Wells teatre, paskelbti nugalėtojai. Metų operos soliste tapo Salzburgo festivalyje Salomėjos vaidmeniu pasaulį pakerėjusi Asmik Grigorian. Garsių operos solistų Irenos Milkevičiūtės ir Gehamo Grigoriano dukra vasarą tapo pasauline operos sensacija.

Šiuo metu Asmik rengia pagrindinį vaidmenį La Scaloje, garsaus režisieriaus Graham Vick statomoje operoje „Mirės miestas”.

Kasmet vykstanti iškilminga operos atsako „Oskarams” ceremonija pagerbia išskirtinius pasiekimus scenoje, užkulisuose, orkestro ložėje ir daugelyje kitų operos meno sričių. Nominacijos skiriamos ir trupėms, chorams, jauniems atlikėjams, debiutantams, taip pat įteikiamas specialus Gyvenimo pasiekimų apdovanojimas. Būtent jaunojo atlikėjo kategorijoje jau yra laimėjusi Asmik, taip pat ir dar viena lietuvė – Justina Gringytė.

Iškilmingo vakaro metu pasirodymus surengė tokios operos žvaigž-

A. Grigorian paskelbta geriausia pasaulinė operos dainininkė. 15 min. It nuotr.

dės, kaip Charles Castronovo, Joyce El-Khoury, David Butt Philip ir Vivica Genaux, skambėjo Orpheus Sinfonia orkestras, diriguojamas Oliver Gooch.

2019 metais dvidešimtyje skirtingų kategorijų buvo pristatyti per 100 nominantų. Juos visus iš tūkstančių pasiūlytųjų atrinko ekspertų komisija, kuriai vadovauja vieno svarbiausių nuo 1950-ųjų publikuojamo operos menui skirto leidinio „Opera Magazine” redaktorius John Allison.

Teisėjų taryba kreipėsi pagalbos

Vilnius (ELTA) – Teisėjų taryba, reaguodama į pasirodžiusius pranešimus apie Rusijos Federacijos tyrimų komiteto pradėtą tyrimą keturių nuosprendį Sausio 13-osios byloje priėmusių Lietuvos teisėjų atžvilgiu, dėl Rusijos Federacijos institucijų veiksmų kreipėsi į Prezidentūrą, Seimą ir vyriausybę bei Užsienio reikalų ministeriją. Kreipimesi prašoma savo kompetencijos ribose imtis visų reikiamų ir įmanomų priemonių, kad būtų užtikrintas Sausio 13-osios bylą nagrinėjančių ir nagrinėsiančių teismų ir teisėjų visokeriopas nepriklausomumas ir apsauga nuo neleistino išorės poveikio.

Teisėjų taryba kreipimesi į Užsienio reikalų ministeriją prašo diplomatiniais kanalais informuoti tarptautinę politinę bendruomenę – Europos Tarybą bei kitas žmogaus teises ir teisės viršenybę ginančias organizacijas – apie pamatines teises vertybes pažeidžiančius Rusijos institucijų veiksmus.

Kreipimesi į atsakingas institucijas nurodoma, kad Teisėjų taryba smerkia tokius Rusijos Federacijos institucijų veiksmus, akcentuodama, kad situacijos, kai sudaromos prielaidos nepriklausomos valstybės teisėjų persekiojimui dėl jų konstitucinių pareigų vykdymo, negali būti toleruojamos ir pateisinamos.

Pasak Teisėjų tarybos, visuotinai pripažintos teisėjo nepriklausomumo

„PayPal“ ateina į Lietuvą

Vilnius („Draugo” inf.) – Viena populiariausių mokėjimo sistemų „PayPal” paskelbė plečiantys tarpusavio mokėjimo paslaugą 25 Europos šalyse, įskaitant ir Lietuvą. Nauja „PayPal” paslauga leis paprastai pareikalauti, siųsti ir gauti pinigus, o pavedimai eurai tarp draugų ir šeimos bus nemokami.

Mokėjimus bus galima vykdyti iš „PayPal” mobiliosios aplikacijos arba tinklalapio – nemokamai siųsti eurus draugams ir šeimai ES viduje, pasirenkant norimą finansavimo šaltinį –

garantijos draudžia bet koku būdu kištis į teismo vykdomą teisingumą, daryti menkiausią poveikį teismo sprendimo priėmimui, o tuo pačiu ir persekioti teisėją dėl jo priimto sprendimo.

Teisėjų taryba akcentuoja, kad baudžiamasis procesas Sausio 13-osios byloje dar nėra pasibaigęs, nuosprendis nėra įsiteisėjęs, todėl Teisėjų taryba Rusijos Federacijos institucijų veiksmus vertina kaip neteisėtus bandymus daryti tiesioginį spaudimą Lietuvos teismams, atliekantiems savo konstitucinę priedermę vykdyti teisingumą visai Lietuvos Tautai ypač svarbioje byloje.

Teisėjų taryba kreipėsi ir į užsienio partnerius – Europos teismų tarybų tinklą (ENCJ) – prašydama paramos ir įgaliodama Teisėjų tarybos atstovą Teisėjų tarybos pareiškimą pristatyti artimiausiame ENCJ posėdyje.

Kovo 31 dieną Lietuvos ambasada Maskvoje gavo laišką, kuriame, darant sąsają su Vilniaus apygardos teismo paskelbtu kaltinamuoju nuosprendžiu Sausio 13-osios byloje, grasinama ambasados darbuotojams ir jų šeimos nariams, jų laisvei ir saugumui tuo atveju, jei jie per mėnesį neišvyks iš Maskvos. Laiškas pasirašytas Rusijos specialiųjų tarnybų veteranus vienijančios organizacijos „Rusijos veteranai”.

Į Užsienio reikalų ministeriją buvo iškviestas Rusijos Federacijos ambasados Lietuvoje atstovas, kuriam buvo įteikta nota dėl gautų grasinimų.

„PayPal” paskyros likutį, su paskyra susietą banko kortelę ar banko sąskaitą.

„Mūsų siūloma paslauga leis patogiai vykdyti mokėjimus eurai tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Jei nėra keičiama valiuta, paslauga bus visiškai nemokama. Norint naudotis paslauga pakaks turėti gavėjo elektroninio pašto adresą” – sakė Olga Lonšakova, „PayPal Baltics & Russia” atstovė.

Šiandien „PayPal” aptarnauja apie 267 milijonus aktyvių vartotojų daugiau nei 200 šalių.

Šiaurės Korėja įspėja JAV

Pchenjanas (ELTA) – Šiaurės Korėjos užsienio reikalų ministro pavaduotoja įspėjo, kad JAV susidurs su „nepageidautinomis” pasekmėmis, jei derybose dėl Šiaurės Korėjos denuclearizacijos nepateiks naujos pozicijos.

Užsienio reikalų ministro pavaduotoja Choe Son Hui pridūrė, kad denuclearizacija yra įmanoma tik tuo at-

veju, jei JAV pakeis savo poziciją.

Šiuo metu JAV ir Šiaurės Korėjos derybos yra patekusios į aklavietę.

Vasarį įvykęs ilgai lauktas antrasis JAV ir Šiaurės Korėjos vadovų – Donald Trump ir Kim Jong-un – susitikimas Vietname baigėsi be susitarimo. Abiejų šalių vadovų nuomonės buvo pernelyg skirtingos.

Atsistatydina JAV generalinio prokuroro pavaduotojas

Washingtonas (ELTA) – JAV generalinio prokuroro pavaduotojas Rod Rosenstein pateikė prezidentui Donald Trump savo atsistatydinimo pareiškimą.

R. Rosenstein atsistatydinimas įsigalios nuo gegužės 11 d., nors jo atsistatydinimo buvo tikimasi jau kelis mėnesius, kai generaliniu prokuroru buvo paskirtas William Barr.

Dvejus metus generalinio prokuroro pavaduotojo pareigas ėjęs R. Rosenstein didžiąją dalį savo kadencijos prižiūrėjo specialiojo tyrėjo Robert Mueller tyrimą dėl įtariamo Rusijos ki-

šimosi į 2016 metais vykusius JAV prezidento rinkimus. R. Rosenstein buvo atsakingas už R. Mueller paskyrimą.

Vasarį R. Rosenstein pavardė atsidūrė antraštėse, kai buvęs laikinasis Federalinio tyrimų biuro (FTB) direktorius Andrew McCabe pareiškė, kad R. Rosenstein 2017 metais ieškojo būdų nušalinti prezidentą D. Trump iš pareigų.

A. McCabe teigė, kad R. Rosenstein apie galimybę pašalinti D. Trump kalbėjo 2017 metų gegužę, kai D. Trump atleido tuometį FTB direktorių James Comey.

Atsistatydino Japonijos imperatorius

Tokijas (ELTA) – Japonijos imperatorius Akihito baigė virtinę religinių ir šeimos ritualų, susijusių su jo atsistatydinimu.

Pasipuošęs aukšta senovine kepure ir unikaliais drabužiais pagal ankstyvųjų viduramžių rūmų madą, kuriuos dėvėti leidžiama tik monarchoi, jis apsilankė trijose šventyklose rūmų komplekso teritorijoje Tokijo centre. Šios šventyklos skirtos vyriausiajai Saulės deivei Amaterasu, mitinei Japonijos monarchų dinastijos pramotei, ankstesniems imperatoriams ir šintoistų panteono dievams.

Anksčiau 85 metų Akihito atliko 11 tokių ritualų įvairiuose šalies rajonuose, pavyzdžiui, prie mitinio pirmojo Japonijos imperatoriaus Jimmu pilkapio, svarbiausioje deivės Amaterasu šventykloje Isės mieste ir prie

Japonijos imperatorius Akihito pareigas perleido savo sūnui. Reuters nuotr.

savo tėvo imperatoriaus Hirohito, kuris dabar turi pomirtinį vardą Showa, mauzoliejaus.

Imperatoriumi jis buvo laikomas iki paskutinės balandžio 30-osios akimirkos. Atėjus gegužės 1-ajai, jį soste pakeitė vyresnysis sūnus – 59 metų princas Naruhito.

„Visa“ ir „MasterCard“ sumažins mokesčius

Briuselis (ELTA) – Europos Komisija (EK) įpareigojo kredito kortelių milžinus „Visa“ ir „MasterCard“ sumažinti pavedimų, atliekamų už Bendrijos ribų išduotomis kortelėmis, mokesčius.

„Šis sprendimas, kartu su 2019 m. sausio sprendimu dėl „MasterCard“ tarpvalstybinių mokėjimų paslaugų, leis Europos verslui sumažinti kainas, o tai savo ruožtu atneš naudos vartotojams”, – teigiama EK pranešime.

JAV bendrovės jau buvo pasižadėjusios sumažinti tarpregioninių pavedimų mokesčius, tačiau šios savaitės

EK sprendimas įpareigoja bendroves laikytis ES konkurencijos įstatymų. Vadinaujamieji tarpregioniniai pavedimų mokesčiai yra taikomi, kai kredito ar debeto kortelės, išduotos už ES ribų, savininkas nori susimokėti už kavą, tarkime, Briuselyje.

Pasak Komisijos, tarpregioninių pavedimų mokesčiai vidutiniškai bus sumažinti apie 40 proc.

Europos Komisija yra pirmoji tokia konkurencijos tarnyba pasaulyje, įpareigojusi kredito kortelių bendroves mažinti tarpregioninių pavedimų mokesčius.

Baltasis banginis šnipinėjo Rusijai

Kopenhaga (BNS) – Prie Norvegijos aptiktas baltasis banginis su diržais, kurie atrodo rusų gamybos, privertė sunerinti norvegų pareigūnus ir išprovokavo spėliones, kad gyvūnas galėjo pabėgti iš kokio nors Rusijos karinio objekto.

Norvegijos žuvininkystės direk-

cija tvirtina, kad ant diržų yra užrašas „Sankt Peterburgo įranga” ir pagrindas filmavimo kamerei pritvirtinti.

„Šis gyvūnas nebijo žmonių, – sakė Norvegijos Arkties universiteto Arkties ir jūrų biologijos fakulteto profesorius Audun Rikardsen.

Popiežius ragina kirpėjus neskleisti paskalų

Vatikanas (BNS) – Popiežius Pranciškus Vatikane pasveikino kirpėjus, plaukų stilistus ir kitus grožio industrijos specialistus, bet perspėjo juos neliežuvausti kerpant klientams plaukus ar dažant nagus.

„Verskitės savo amatu krikščio-

niškai, elkitės su klientais maloniai ir mandagiai, ir visada pasakykite jiems gerą žodį ar padrąsinkite”, – kalbėjo pontifikas.

Iš Argentinos kilęs popiežius 2015 metais Šv. Petro aikštėje atidarė kirpyklą ir prausyklą benamiams.

Spausk ENTER

4 gudrybės „Android“: perkurkite telefoną į patogiausią sau

„Android“ telefonus galima prisitaikyti savo poreikiams. The Economic Times nuotr.

Vienas didžiausių „Android“ telefonų operacinės sistemos privalumų – galimybė ją pritaikyti prie savininko poreikių. Technologijų kūrėjai dalijasi gudrybėmis, kokius nustatymus ir kaip pakeisti, kad išmanusis veiktų sparčiau, ilgiau ir efektyviau.

Jūsų dėmesiui eksperto patarimai, padėsiantys transformuoti telefoną į patogesnę sau ir sutauptyti mobiliųjų duomenų bei baterijos energijos.

Daugiau laisvės

Jūsų telefonas dėl griežtų „Google“ nustatymų atsisako prisijungti prie kito įrenginio, programėlės atsidaro per lėtai, o gal norėtumėte, kad išmaniojo ikonėlės būtų lygiuojamos kitoje pusėje? Visa tai ir dar daugiau galite pakeisti – tereikia tapti savo telefono programuotoju.

Nustatymuose rinkitės aplanką „About phone“, suraskite skiltį „Build number“ ir paspauskite ją septynis kartus.

Sveikiname, ką tik tapote savo išmaniojo kūrėju, o jo nustatymuose atsirado naujas aplankas „Developer options“. Čia rasite daugybę įprastai paslėptų pasirinkimų, padėsiančių papildyti savąjį „Android“ naujomis funkcijomis, pavyzdžiui: susikurti papildomą slaptažodį, jei pirmąjį pamirštumėte, koreguoti ikonėlių veikimo greitį arba pakeisti saugumo nustatymus.

Gigabaitus taupantis skaitymas

Jei esate iš tų, kurie didesnę tekstų dalį perskaito internete, o ne knygų puslapiuose, tuomet turėtumėte žinoti, kad tai išeikvoja nemažai mobiliųjų duomenų. Tačiau ilgesnių žinučių socialiniuose tinkluose ar straipsnių naujienų tinklalapiuose skaitymo atsisakyti nereikia, tiesiog išbandykite taupymo režimą.

„Chrome“ naršyklės paieškos laukelyje įveskite junginį chrome://flags, o tada tarp ekrane atsidarusių pasi-

rinkimų suraskite skiltį „Enable Reader Mode Toolbar Icon“ ir ją patvirtinkite.

Nuo šiol, kiekvieną kartą skaitant, šalia tinklalapio nuorodos matysite dviejų dydžių A raidės simboli-zuojančią ikonėlę. Ją paspaudus, tekstas bus pateikiamas patogesniu, prie telefono ekrano prisitaikančiu bei mažiau duomenų sunaudojančiu formatu.

Be to, ši funkcija iš teksto panai-kins ir kai kurias, skaityti trukdančias reklamas.

Savame telefone – sava tvarka

Vis daugiau laiko praleidžiate tele-fone ieškodami reikiamos progra-mėlės? Gali būti, kad netvarkos ekra-ne priežastis – telefono gamintojo iš-dėstymo nustatymai, kurie jums tie-siog netinka. Gera žinia ta, kad galite susikurti savus.

Tai padaryti paprasta, tereikia įsi-diegti programėlę „Nova Launcher“ arba „Action Launcher“.

Kiekviena jų padeda patogiai, pa-sirinkta tvarka „Android“ ekrane iš-dėlioti mėgstamiausias arba paslėpti mažiau naudojamas aplikacijas, susi-kurti ir skirtingai pažymėti aplankus bei rinktis iš įvairios stilistikos už-sklandų. Be to, šios programos leidžia papildyti išmanųjį naudingomis funk-cijomis, pavyzdžiui: greituoju srauto patikrinimu „Facebook“ tinkle arba el. pašte neatidarant jų aplikacijų.

„Nova Launcher“:

<http://novalauncher.com/>.

„Action Launcher“:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.actionlauncher.playstore&hl=lt>.

Ilgiau veikianti baterija

Nuo kelių iki keliasdešimt kartų per dieną ekrane pasirodantys primi-nimai ir pranešimai – kiekvieno tele-fono savininko kasdienybė. Kartais jie padeda, kartais blaško, tačiau vi-suomet eikvoja išmaniojo bateriją. „Android“ savininkai gali jų kiekį su-mažinti arba visai atsisakyti.

Tele2.lt

Šviesolaidžio gimtadienis: ar žinote, nuo ko viskas prasidėjo?

Viso šiuolaikinio interneto pagrindu ta-pęs šviesolaidis nėra toks jaunas kaip gali atrodyti – pirmosios šios techno-logijos užuomazgos atsirado prieš gerą pusšimtį metų, o pirmąkart ko-mercinėms paslaugoms teikti jis pa-naudotas prieš 42 metus.

Lietuvoje šviesolaidinės linijos tiesiamos jau 27 metus, šiandien jų bendras ilgis skaičiuojamas dešimtimis tūkstančių kilometrų.

Balandžio 22 dieną galima vadin-ti šviesolaidžio gimtadieniu – tą dieną 1977 metais JAV kompanija „General Telephone and Electronics“ (dabar – „Verizon“) pirmą kartą šią technolo-giją panaudojo komercinėms reik-mėms.

Californijoje nutiestomis op-tinėmis skaidulomis tąkart skli-do į skaitmeninius signalus pa-versti telefoniniai pokalbiai, ku-rių bendras duomenų srautas sie-kė šiandien kukliai atrodančius 6 megabitus per sekundę (Mb/s).

Vienas rimčiausių iššūkių buvo sumažinti skaidulose pati-riamus nuostolius, kad duomenys be papildomų stiprintuvų ir kitos įrangos galėtų sklirti dešimtis ar net šimtus kilometrų. Ir nors teko palaukti, po beveik dešimt-mečio tai buvo pasiekta.

Lietuvoje šviesolaidžio era prasidėjo 1992 metais, kuomet pirmoji optinė sistema „Nokia PDH“ sujungė Vilnių ir Kauną. Ja duomenys galėjo būti perduodami iki 140 Mb/s sparta. Masinė šviesolaidinių technologijų plėtra mūsų Lietuvoje prasidėjo 1995-aisiais, tais metais buvo nutiestos ir pirmosios tarptautinės magistralės į Lenkiją ir Latviją. Dar po poros metų pradėta eksploatuoti pir-moji jūrinė jungtis su Stokholmu.

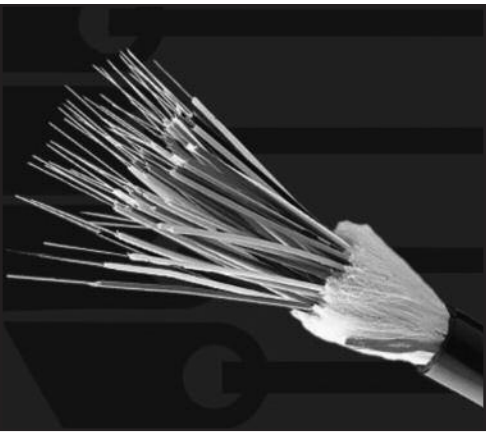
Tuo metu tarptautinių sujungimų srautai siekė tik kelias dešimtis me-gabitų per sekundę, o pirmuosius as-meninius kompiuterius įsigiję žmonės prie interneto jungėsi čirškiančiais te-lefoniniais moderais ir greitį skai-čiavo kilobitais per sekundę.

Šviesolaidis garsina Lietuvą Lai-dai su plauko plonumo – 125 mikro-metrų skersmens – optinėmis skai-dulomis į daugiabučius Lietuvoje pra-

dėti vesti 1998-aisiais. Įspūdinga švie-solaidžio plėtra Lietuvoje buvo paste-bėta ir tarptautiniu lygiu. 2010 metais organizacija „FFTH Council“ paskelbė, kad Lietuva pagal šviesolaidinio in-terneto pasiekiamumą užima pirmą vietą Europoje ir penktą vietą pasau-lyje.

Tarp šviesolaidžio skvarbos lyde-rių Lietuva išlieka iki šiol, o bendras Lietuvoje nutiestų šviesolaidžio kabe-lių ilgis vien „Telia“ tinkle siekia be-veik 33 tūkstančius kilometrų. Tokio il-gio laido beveik užtektų apjuosti Žemės rutulį, arba triskart apvynioti Mėnulį ties jo pusiauju.

Šviesolaidžio kabeliai yra itin at-sparūs aplinkos poveikiui, jiems įtakos nedaro elektros iškrovos ir kiti veiks-

Šviesolaidžio galimybės – jokių ribų.

Alfa.lt nuotr.

niai, taigi stabiliu ryšiu galima nau-dotis bet kokiomis orų sąlygomis. To-dėl namuose šviesolaidis ir ateityje išliks greičio, stabilumo ir kokybės standartu. Ir jei mobiliojo 4G interne-to vidutinis greitis siekia 30-50 Mb/s, tai šviesolaidį namuose turintys žmonės šiandien gali mėgautis stabiliu 300 Mb/s ir net 1 Gb/s spartos internetu.

Ši sparta galėtų būti ir dar dides-nė, net 100 Gb/s sparta. Ir tai anaipiol ne riba.

Mokslininkai ir įrangą gaminan-čios kompanijos lipa vieni kitiems ant pečių siekdami naujų šviesolaidžio re-kordų, kurie jau skaičiuojami terabi-tais (t.y. tūkstančiais gigabitų) ir net pe-tabitais (tūkstančiais terabitų) per se-kundę.

15min.lt

Family Link – programėlė tėvams

Ši aplikacija sukurta nuotoliniu būdu kontroliuoti naudojimosi telefonu ar planšete įpročius bei apsaugoti nuo ne-pageidaujamo informacijos srauto naršant internete, atsisiunčiant failus bei diegiant įvairias aplikacijas.

Panaudojant GPS vietos nusta-tymą, ši programa taip pat su-teikia galimybę tėvams realiu laiku matyti, kur šiuo metu randasi jų vaikas.

Family Link programa leidžia nu-statyti pagrindines vartojimo taisyk-les naudojantis išmaniuoju įrenginiu. Vienas pagrindinių pateikiame že-miau:

◆ Priklausomai pagal amžiaus cenzą, saugiai naršyti skaitmeninėje erdvėje blokuojant suaugusiems skir-tus tinklalapius arba sudaryti sąrašą

galimų lankyti.

◆ Nustatyti galimų žiūrėti filmų kategoriją.

◆ Išjungti Google Play leidžiamas atsisiųsti aplikacijas skirstomas pagal amžiaus kategorijas.

◆ Išjungti ir padaryti neprieina-mas įprastai telefone esančias prog-ramėles.

◆ Palaikyti aktyvią GPS funkciją, reguliariai raportuojančią apie tele-fono/planšetinio kompiuterio buvi-mo vietą.

◆ Nuotoliniu būdu atrakinti ar už-rakinti vaiko išmanųjį įrenginį iš savo telefono.

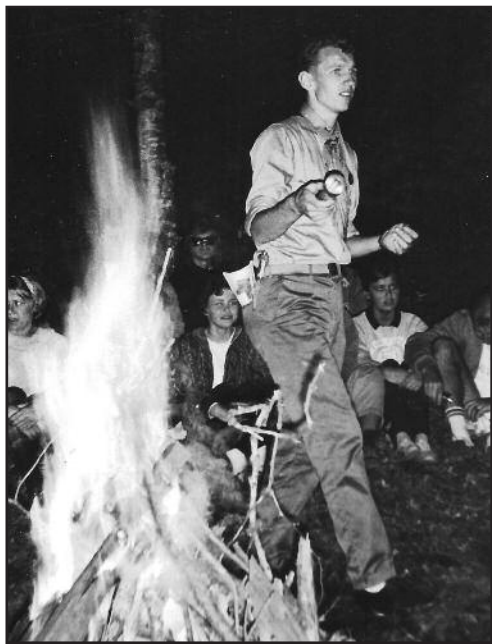
◆ Nustatyti naudojimo grafiką, lei-džiantį pasirinkti, kuriomis savaitės dienomis ir koku laiku vaikas galės naudotis išmaniuoju.

Elektronika.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų balandžio 30 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,63 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,66 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,16 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,58 €

Rimanto Griškelio gyvenimo odisėja

Rimantas Griškėlis – laužavedys skautų stovykloje, 1965 m.

Atkelta iš 3 psl.

Kiekvienos dienos nuvažiuoto atstumo vidurkis buvo 120 mylių. Pirma kelionė: Coloradas – Denver – Hinsdale, antra: Hinsdale – Pittsburg, trečia: Pittsburg – Avalon – New Jersey, ketvirta: Denver – Durango, penkta: Santa Monica – Durango. Kelionę greičiau įveikti sutrukdė policijos pareigūnai prie Palm Springs. Jie neleido per dykumas važiuoti dviračiu, kai kepino liepos mėnesio karščiai. Tada tuos keturis šimtus mylių jis važiavo mašina. Šešta kelionė baigė savo didžiulį planą. Likusius 400 mylių iš Palm Springs į Flagstaff, AZ, važiavo dviračiu. Idėja pervaziuoti skersai Ameriką kilo norint įgyvendinant mamos svajonę, nes anais laikais jo mama, dar būdama mergina, svajojo dviračiu pervaziuoti Lietuvą. Rimanto tėvai iš Čikagos persikėlė į Floridą, Miami miestą. Tėvas tapo Miami miesto lietuvių klubo pirmininku. Tėvai buvo apsiškaitę žmonės, mėgo operą, simfoninę muziką. Tą pomėgį perdavė ir Rimantui.

Rimantas prisimena įdomų savo sportinį nuotyki: *Detroito sporto klubas „Kovas“ pakvietė mane dalyvauti 1991 m. Sporto olimpiadoje Lietuvoje – dviračių lenktynėse. Tada mano sesuo Liuda ir jos vyras Algis Rugienius liepos mėnesį suorganizavo dviračių lenktynes iš Šiaulių į Meškuičius. Savo dviračio nesivežiau. Man turėjo būti parūpintas dviratis. Atvykęs į lenktynes nustebau, kad turėsiu važiuoti senu, visai nusidėvėjusiu dviračiu. Keisti ir ieškoti nebuvo laiko, reikėjo sėsti ir važiuoti. Nugalėjo ryžtas – jei ko nors sieki, turi už-*

baigti. Taip ir padariau. Kai važiavau ketvirtą ratą, kiti lenktynių dalyviai jau važiavo penktąjį – paskutinį. Prie finišo linijos aš atsidūriau su visais. Mane pradėjo sveikinti, kad baigia lenktynes pirmas. Tačiau aš turėjau nuvažiuoti dar vieną ratą. Bet laikraščiai rašė, kad Rimantas Griškėlis laimėjo pirmą vietą savo amžiaus grupėje. Pasirodo, aš vienas ir važiavau savo amžiaus grupėje.

Rimantas dar priklauso „Vai-ko vartai į mokslą“ tarybai (anksčiau valdyboje buvo jo žmona Regina, kuri įdėjo daug darbo ir jėgų). Ši organizacija remia dienos centrus Lietuvoje. Daugiavaikių, nedarnių, sunkiose sąlygose gyvenančių šeimų vaikai po pamokų ten ruošia namų darbus, pavalgo, yra užimami kultūrine, kūrybine veikla. Jiems organizuojamos ekskursijos, įvairūs būreliai. Moksleiviai mokomi gyventi tvarkingai, darniai ir prasmingai.

Mano didžiausias noras, – sako R. Griškėlis, kad Lietuva visada būtų laisva. Kad nereikėtų lieti kraujo ir ašarų, vėl kovoti už nepriklausomybę, kaip buvo praeityje, per ištisus amžius. Daug vilčių dedu į jaunimą. Lai jis visada būna patriotiškas, nepasiduoda ir stengiasi kurti užtikrintą Lietuvos ateitį. Kad vaikai ir vaikaičiai kalbėtų lietuviškai, kad kalba būtų gerbiama, puoselėjama, aukštinama.

Mano gyvenimo varomoji jėga – veiklos troškulys, tai mano causa esendi – būties priežastis.

Ačiū už gražų palinkėjimą jaunajai kar-tai ir pasidalijimą savo gyvenimo vertybėmis.

Padėka R. Griškėliui už suteiktą pagalbą perkeliant LR generalinio konsulato pa-talpas į NBC pastatą 2015 m.

Kroatijoje.

Asmeninio albumo nuotraukos

MANO VIRTUVĖ

Greita ir skanu!

Salotos su konservuotu tunu

Reikės:
aliejuje konservuoto tuno
1 šaukšto garstyčių
1 šaukšto citrinų sulčių
3–4 šaukštų alyvuogių aliejaus
1 arb. šaukštelio kaparėlių
5 nedidelių marinuotų agurkėlių, supjaustytų kubeliais
2 nedidelių šviežių agurkų, supjaustytų kubeliais
1 avokado, supjaustytą nedidelėmis riekelėmis.
1/2 raudono svogūno, supjaustyto plonais griežinėliais
vyno acto
šviežių salotų lapelių mišinio

Aliejų, garstyčias ir citrinų sultis išplakti, sudėti tuno gabaliukus, išmaišyti, kad pasimarinuotų. Svogūną pašlakstyti vynu actu ir taip pat palikti truputį pasimarinuoti. Vėliau į dubenį su tunu sudėti ka-

parėlius, raugintus ir šviežius agurkus bei avokadą.
Į gražų dubenį suberti nuplautas ir nusaustas salotas, ant viršaus sudėti tuno gabaliukus ir užpilti padažu su daržovėmis, išmaišyti. Papuošti svogūno griežinėliais.

Sluoksniuotos bemielės tešlos pyragas su sūriu

Reikės:
Parduotuvėje pirkto bemielės sluoksniuotos tešlos lakšto (žr. var-tojimo nuorodas ant pakuotės)
1 balto svogūno, supjaustyto labai plonais žiedais ir nusausinto po-pieriniu rankšluosčiu
1 puodelio + 1 šaukšto sutarkuoto kietojo sūrio (parmesan, cheddar ar kitokio)
grietinės
1 kiaušinio trynio

Orkaitę iš anksto įkaitinti iki 190 C (375 F).
Lakštą tešlos dėti ant kočiojimo lentos, pabarstytos miltais ir plonai iš-kočioti. 1,5 cm (1 colio) atstumu nuo lakšto kraštų buka peilio dalimi api-brėžti aplink visą lakšto perimetrą – ke-pant kraštai pakils ir sudarys krašte-lį.
Tešlą ištepti grietine – visą plotą iki užsibrėžtų linijų. Paviršių gausiai apibarstyti tarkuotu sūriu. Ant sūrio užbarstyti svogūną.
Trynį su trupučiu sūrio ištrinti ir aptepti tešlos kraštus.
Kepti 20–25 minutes.

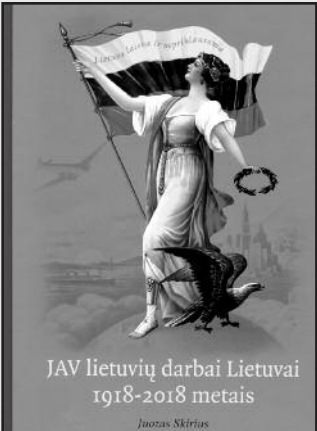
Skanaus!

Jūsų Indrė

Juozo Skiriaus knygą „JAV lietuvių darbai Lietuvai 1918–2018 metais“

kurią šiemet išleido Draugo fondas, galima įsigyti „Draugo“ knygyne, 4545 W. 63th Str., Chicago, IL. 60629 Kaina – 50 dol. Pridėtinis Illinois valstijos vertės mokestis – 9.25 proc. arba 4.63 dol. Persiuntimo mokestis – 5 dol.

Pasiteirauti tel. 773-585-9500

Washingtonė surengta dokumentinio filmo „Displaced” premjera

Lietuvos ambasada JAV kartu su Washingtono Lietuvių Bendruomene balandžio 25 dieną surengė dokumentinio filmo „Displaced” (rež. Mary Umans Jakubauskas) premjerą. Filme pasakojamos lietuvių, Antrojo pasaulinio karo pabaigoje pasitraukusių į Vakarus, istorijos.

Sveikindama ambasadoje susirinkusius renginio dalyvius Lietuvos ambasadoriaus JAV pavaduotoja Lyra Puišytė-Bostroem pažymėjo, kad kiekvieno Amerikos lietuvių gyvenimo

rijos pristatymą. Dokumentiniame filme Lietuvos diasporos atstovai dalinasi savo asmeniniais prisiminimais iš pokario laikotarpio, kuomet apie 80 tūkstančių lietuvių pasitraukė iš Lietuvos į Vakarus. Daugelis iš jų tuomet galvojo, kad išvyksta trumpam. Iš Lietuvos per Antrąjį pasaulinį karą pasitraukę žmonės iš pradžių Vokietijoje patekdavo į perkeltųjų asmenų stovyklas, vėliau išvykdavo į JAV, Kanadą, Didžiąją Britaniją, Australiją ar Naująją Zelandiją.

Nepaisydami sunkių buitinių sąlygų ir nepriteklių, nuolatinių krūtų, patikrų pabėgėliai Vokietijoje buvo susikūrę tarsi miniatiūrinę Lietuvą: buvo atkurta ir veikė politinė sistema, veiklą vykdė nemažai profesinių ir visuomeninių organizacijų, buvo leidžiami laikraščiai, žurnalai, knygos, kūrėsi meno ir sporto kolektyvai, vyko dainų ir sporto šventės. Lietuviai pabėgėliai steigė vaikų darželius, mokyklas, atidarė kelias aukštąsias mokyklas, trijų Baltijos šalių pastangomis įkūrė Pabaltijo universitetą.

Filmas bus rodomas šeštadienį, gegužės 4 dieną Manhattan Film Festival.

URM inf.

Mary Umans Jakubauskas

istorija yra unikali, o tuo pačiu labai panaši į visos Lietuvos diasporos istoriją, išgyvenimus ir patirtis, bei padėkojo dokumentinio filmo kūrėjams už vertingą Lietuvos ir jos žmonių isto-

Iškils paminklas legendiniam partizanui

Ateikite ir pagerbkite kovotojus už Lietuvos Laisvę! Jau gegužės 4 d., šeštadienį, 12 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, bus atidengtas paminklas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagui.

10:30 val. r. – šv. Mišios už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus;
12 val. p. p. – paminklo atidengimo ceremonija;
1 val. p. p. Galerijoje „Siela” rež. V. V. Landsbergio dokumentinio filmo apie A. Ramanauską-Vanagą „Vanago portretas” pristatymas.
Paminklo atidengimo iškilmėse dalyvaus A. Ramanausko-Vanago dukra Aukšutė Ramanauskaitė-Skokauskienė, anūkė Inga Jancevičienė, LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, generalinis konsulas Mantvydas Bekešius, JAV LB pirmininkas Arvydas Urbonavičius ir kiti svečiai iš Lietuvos ir JAV.

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh •

www.facebook.com/DraugasNews

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazon**smile

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO
amazon.com PASKYRĄ
SU
DRAUGAS
FOUNDATION
PELNO NESIEKIANČIA
ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per
smile.amazon.com
ir paieškoje suveskite
DRAUGAS
FOUNDATION.
Šį veiksmą pakanka
atlikti tik vieną kartą!

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS
ŽYMELES
(bookmarks)
IŠ amazon.com Į
smile.amazon.com
KASKART
apsipirkdami Amazon
internetinėje
parduotuvėje įsitikinkite,
kad jungiantės per
smile.amazon.com,
o ne
www.amazon.com
Jums jungiantis ir
apsiperkant per
www.amazon.com, Jūsų
parama DRAUGO
NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON
internetinėje parduotuvėje
jungdamiesi per
smile.amazon.com,
ir kaip paramos gavėją nurodėte
DRAUGAS
FOUNDATION,
perkant kitus kartus, Jūsų
parama jau automatiškai
pasieks mus.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gegužės 3 d., penktadienį, 6:30 val. v.** Vytauto V. Landsbergio filmo „Vanago portretas“ pristatymas vyks A. Ramanausko-Vanago gimtinėje New Britain, Connecticut, Šv. Andriejaus bažnyčioje mažojoje salėje (396 Church street, New Britain, CT, 06050).

■ **Gegužės 5 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centre, R. Riškus salėje vyks Šeimos šventė ir režisierės Sandros Gutaravičienės spektaklis „Kakė Makė“. Atvykite! Įėjimas nemokamas.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šį sekmadienį, gegužės 5 d., 10 val. r. švęsime 3-čiąją Velykų sekmadienį ir Motinos dieną. Prieš šv. Mišias sukalbėsime Švč. Mergelės Marijos litanią. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po šv. Mišių parapijos salėje JAV LB Brighton Parko apylin-

kės vyrų komanda rengia Motinos dienos pietus. Bus poezijos ir muzikos programa, kurioje dalyvaus Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai, akordeonistas Rimantas Pumputis, dainininkai Algimantas ir Ligita Barnišiai bei poetės Nijolė Subatienė ir Vilija Vakarytė. Kviečiame visus!

■ **Gegužės 19 d. 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centre Lemonte, Banio šeimos salėje vyks JAV LB Lemonto apylinkės metinis ataskaitinis susirinkimas. Prašome gausiai dalyvauti.

„Gintaro“ vasarviete Union Pier, Michigan reikalingas energingas vyras arba pora prižiūrėti vasarvietės aplinką. Darbas truktų nuo dabar iki lapkričio vidurio. Su apgyvendinimu. Kreipkitės: tel. 269-469-3298

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-771-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Motinos diena

Virginija Kochanskytė
Dedikacija Ievai Simonaitytei

Visos Gėlės Tau Vienai!

2019 m. gegužės 5 d. 12:30 po šv. Mišių
Lietuvių Dailės muziejuje/galerijoje „Siela“
Bilietai po 15 dol. prie įėjimo

14911 127th St. Lemont, IL 60439

CALIFORNIA LITHUANIAN CREDIT UNION

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

NCUA

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugofondas.org
4545 W 63 St., Chicago, IL 60629

www.facebook.com/draugolaikrastis

Motinos diena 2019

Gegužės 5 dieną

Kviečiame kartu atšvęsti Motinos Dieną ir paremti NY Maironio Lituanistinę Mokyklą

šventė įvyks **2019 gegužės 5d. 11:30 val.**
Mount Carmel viršutinėje parapijos salėje
kampas Havemeyer Str. ir North 8th Str., Brooklyn, NY
Minėjimas prasidės tuoj po šv. lietuviškų mišių
Apreiškimo Bažnyčioje.

NY MAIRONIO MOKYKLOS MOKINIAI
parodys gražią šventinę programą, mokyklos tėvų komitetas ruošia gardžius pietus, veiks baras, loterija, skambės nuotaikinga muzika.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto mokykloje pas Danutę Norvilaitę arba Apreiškimo parapijoje po šv. Mišių pas Raimundą Šližį suaugusiems \$20, vaikams iki 16 m. \$10, vaikams iki 3 m. nemokamai, suaugusiems renginio metu \$25.

Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis:
Rasa Sprindys: nymaironiomokykla@gmail.com